herpy

GECKOR

Mniarogekko jalu

Mniarogekko jalu är en stor, nattaktiv och trädlevande gecko från yttersta norr på Nya Kaledonien och Belepöarna, nära släkt med *Mniarogekko chahoua*. Arten beskrevs först 2012, är hotad och är bara sparsamt känd, även i terrariet.

Familj: Diplodactylidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**14 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**15-20 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 60 × 90 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Värmeplats	**27-29 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter, frukt och färdigfoder**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**2 ägg**
Inkubation	**65-120 dagar** vid 22-26 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Mniarogekko jalu är en stor diplodactylid gecko som mäter upp till 14 cm från nos till kloak. Den är systerart till *Mniarogekko chahoua* och liknar den, men hanarna har betydligt färre porer framför kloaken. Svansens längd och djurets vikt är inte dokumenterade; hos *M. chahoua* är den sammanlagda längden 25-31 cm.

Arten beskrevs 2012 av Aaron Bauer, Anthony Whitaker, Ross Sadlier och Todd Jackman, när de stora nykaledoniska geckorna reviderades. Före dess räknades djuren till *M. chahoua*. Artnamnet kommer av *jâlu*, som betyder ande, en varelse från andevärlden, i språket nyêlâyu, som talas i norra Nya Kaledonien. Namnet motsvarar därmed *chahoua*, som betyder "djävul" på ett av kanakernas språk. På hela Nya Kaledonien förknippas de stora geckorna med andevärlden.

Det finns mycket lite kunskap om arten, och den hålls knappast i terrarier. Ungarnas storlek, könsskillnader utöver porerna och livslängden är inte dokumenterade. Hos de nära släktingarna *Mniarogekko chahoua* och *Correlophus ciliatus* lever djuren 15-20 år.

Utbredning och livsmiljö

Arten lever bara på Nya Kaledonien, i yttersta norr av Nordprovinsen: från Diahotfloden på huvudön Grande Terre till Île Art i Belepöarna. Typlokalen ligger på Île Art, 230 meter över havet. På huvudön har arten hittats norr och nordväst om Koumac, bland annat vid Néhouéfloden, i Forêt d'Ougne och på Tiébaghimassivet, från havsnivå till omkring 360 meters höjd.

Utbredningen är liten och ligger norr om utbredningen för *Mniarogekko chahoua*. Arten är känd från fyra lokaler. Det sammanlagda område där den förekommer uppskattas till omkring 1.340 km², men den bebor bara omkring 24 km² av det.

> **Naturlig utbredning:** Nya Kaledonien.

LIVSMILJÖ

Mniarogekko jalu lever uppenbarligen bara i träden, i gammal, sluten skog med stora kronträd. På natten söker den föda bland kvistarna och det yttersta lövverket i kronorna eller på stammarna i skogens övre skikt. På dagen gömmer den sig i springor och hål i grenar och stammar och går ofta ända ner nära skogsbotten för att hitta ett gömställe. Fynden ligger från kusten till omkring 360 meters höjd i ett tropiskt område med en fuktig och en torrare tid på året.

Arten är starkt hotad (EN). Hoten är skogsbränder, förlust av skog genom nickelbrytning på Tiébaghimassivet, den invasiva myran *Wasmannia auropunctata*, förvildade katter och olaglig insamling.

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Mniarogekko jalu*. Uppgifterna här är lånade från *Mniarogekko chahoua*, som är en nära släkting av samma storlek och med samma levnadssätt. Ett vuxet djur ska ha ett högt terrarium på minst 60 × 60 × 90 cm (längd × bredd × höjd); större är bättre, och höjden är viktigare än bottenytan.

Inred med lodräta och sneda grenar, korkrör, magnetiska hyllor och växter på flera höjder. Ge stabila, vågräta sittplatser och gömställen högt upp, men också springor och korkrör längre ner, eftersom arten i naturen ofta söker sig ner mot skogsbotten för att sova. Som botten fungerar en fuktig blandning av jord utan gödning och kokosmull med ett lager vissna löv ovanpå. För ungar är hushållspapper det säkraste. God ventilation är viktig.

TEMPERATUR

Dagstemperaturen är 22-26 °C i större delen av terrariet, och det ska finnas en viloplats på 27-29 °C under en svag lampa högt upp. På natten ska temperaturen sjunka till 18-22 °C. Över 29-30 °C är för varmt, så låt all uppvärmning styras av en termostat. Mät temperaturen vid grenen under lampan med en digital termometer, och se till att det finns grenar och gömställen på alla höjder, så att djuret själv kan välja.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Håll luftfuktigheten på 60-80 %, mätt mitt i terrariet. Den ska stiga på natten och sjunka under dagen, men aldrig komma under 50 %. Spraya terrariet grundligt varje kväll, så att djuret kan dricka droppar från bladen, och ställ fram en skål med friskt vatten. Terrariet ska kunna torka upp mellan sprayningarna.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Arten är nattaktiv. Liksom hos *Mniarogekko chahoua* är svagt UVB-ljus en fördel: ett rör för skuggdjur (Ferguson-zon 1), så att UV-indexet är 1-2 på de översta grenarna, och skugga i resten av terrariet. Håll ljuset tänt 10-12 timmar per dygn, styrt av en timer, och låt natten vara mörk.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Kosten är lånad från *Mniarogekko chahoua*, som äter både frukt och insekter. Ge en färdigblandning för fruktätande geckor, rörd till en tjock gröt, i en skål på en väggmonterad hylla, och växla mellan flera smaker. Därtill kommer levande insekter som syrsor, kackerlackor, gräshoppor och silkesmaskar, som inte får vara längre än avståndet mellan djurets ögon. Vuxna djur får gröt 2-3 gånger i veckan och insekter 1-2 gånger i veckan. Pudra insekterna med kalk.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Beteendet är inte beskrivet för *Mniarogekko jalu*. *Mniarogekko chahoua* är skygg och hoppig som ung, blir ofta lugnare med åldern och har ett kraftigt bett. Låt ett nytt djur få två veckor i fred, och hantera det först när det äter. Håll tillfällena korta, och ta aldrig tag i svansen, för den kan kastas av.

Djuret hålls bäst ensamt. Om en hane kan hållas med honor är inte dokumenterat; hos *M. chahoua* kan en hane hållas med flera honor, men två hanar får aldrig hållas ihop.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Ålder och vikt vid könsmognad är inte dokumenterade för *Mniarogekko jalu*. Hanarna har en rad porer framför kloaken, men betydligt färre än hos *Mniarogekko chahoua*. Djuren bör vara fullvuxna innan de sätts i avel.

PARNING

Parningen är inte beskriven. Hos *Mniarogekko chahoua* hjälper en svalare period på ett par månader med kortare dagar djuren att komma igång, varefter temperatur och daglängd höjs igen.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten är äggläggande. Antal ägg och kullar per år är inte dokumenterade. *Mniarogekko chahoua* lägger två ägg åt gången. Ge honan en äggläggningslåda med minst 10 cm fuktigt substrat, så att hon kan gräva.

INKUBATION

Inkubationen är inte beskriven för *Mniarogekko jalu*. Uppgifterna är lånade från *Mniarogekko chahoua*: äggen ligger i fuktig vermikulit eller perlit vid 22-26 °C och kläcks efter 65-120 dagar. Över 28 °C är riskabelt. Om könet beror på temperaturen vet man inte.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Uppfödning av ungar är inte dokumenterad. Hos *Mniarogekko chahoua* hålls ungarna i små lådor med hushållspapper utan värmelampa och UVB och får daglig sprayning, färdigfoder och små insekter, tills de är stora nog för ett högt terrarium.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns inga hälsodata för *Mniarogekko jalu*. Typiska problem hos de stora nykaledoniska geckorna beror på skötseln:

- Ihållande för hög eller för låg luftfuktighet, som ger hud- och andningsproblem.
- För mycket värme. Håll temperaturen under 29-30 °C.
- Brist på kalk och D3-vitamin. Pudra insekterna med kalk.
- Förlust av svansen. Ta aldrig tag i svansen.

Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret magrar, inte äter på flera veckor eller verkar slött.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.